

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzetta št. 18
Poduredništvo:
Trst, Vicolo delle Rose št. 7

Cena: Posamezna št. L 30
Naročnina: Mesečno L 130
Za inozemstvo: Mesečno L 210
Poštno ček. račun: št. 24/12410

Leto VIII. - Štev. 36

Gorica - 6. septembra 1956 - Trst

Izhaja vsak četrtek

Beseda sv. očeta nemškim katoličanom

V Koelnu ob Renu se je v nedeljo zaključil 77. katoliški shod nemških katoličanov. Shoda se je udeležilo tudi 25 tisoč Avstrijcev, 30 tisoč katol. iz Vzhodne Nemčije, ki so morali na skrivaj prekorčiti mejo, mnogo Švicarjev ter drugih katoličanov iz evropskih in tudi izvenevropskih držav. Največ je seveda bilo Nemcev in sicer 800 tisoč. Papežev legat na kongresu je bil kardinal Piazza. Udeležila sta se ga tudi predsednik republike Heuss in kancler Adenauer.

NEKAJ ZGODOVINE

Prvi katol. shod v Nemčiji se je vršil že leta 1848 v Moguncu. Od tega časa dalje se vsako leto ponavljajo ti shodi v velikih nemških mestih. Samo politične ovire prve in druge svetovne vojne ter leta nacizma so onemogočili redne katoliške shode. Sadovi teh shodov so velika socialna dela in ustvaritve Kolpinga in Kettelerja, katerih odmev in koristi smo videli tudi na slovenski zemlji.

Letošnji shod je 77. Izbrali so mesto Köln, ker so letos končali popravila na najlepši gotski stolnici sveta, s katero se ponosa to mesto. Uradno so začeli s katoliškim shodom že na praznik sv. Treh kraljev, katerim je posvečena slavna gotška cerkev, ki hrani svetinje Treh kraljev, ki so se poklonili Detetu v Betlehemu. V to mesto so radi romali tudi naši predniki in bivši tržaški škof pok. Karlin je napisal poljudno knjigo V Kelmorajni, ki je bila pravi vodič našim romarjem. Geslo letošnjega kongresa v Kölnu je: CERKEV, NAVZOČNOST BOŽJA MED NARODI, to je nadaljevanje berlinskega programa pred dvema letoma, ki je bil: BOG BIVA.

Namen kongresa je bil zlasti edinost med katoličani. Razne delovne skupine so študirale vprašanja, ki so v zvezi z glavnim geslom kongresa, ter pripravile končne resolucije. Kongres je bil zelo resen ter se je skušal izogibati malenkostnim vsakodnevnim političnim zadevam. Slovesni zaključek pa je bil v nedeljo 2. sept., ko je zbrani množici govoril po radiu sv. oče Pij XII.

SV. OČE GOVORI

Najprej je sv. oče pozdravil narvoče cerkvene kneze, duhovnike in verno ljudstvo. Spomnil jih je, kako se nemški katoličani že več kot sto let zbirajo na takih veličastnih priložnostih, iz katerih je zrastle že toliko lepih pobud na socialnem, kulturnem in političnem polju. Nato je dal nekaj stvarnih navodil in sicer:

»1. Svetovnonazorski viharji so v zadnjih stoletjih v izvenkatoliškem svetu imeli porazne posledice. Divjali so tudi proti škali, na katero je Kristus postavil svojo Cerkev, poskušali so zanesti razdejanje tudi v Cerkev samo. Cerkev se je morala krčevito postaviti v bran. In ohranila je od Kristusa ji zaupane zaklade Resnice in Milosti. Šla je celo v protinapad in je v teh versko mrzlih in nerodovitnih časih sprožila veletoke eharističnih milosti na vernike kakor še nikoli prej v zgodovini.

Prepričani smo, da dolgujemo to javno priznanje Gospodu Cerkev: le po njegovi volji n moči je Cerkev hodila neokrnjeno skozi viharje. Enako priznanje smo pa dolžni tudi tistim, ki morda nevede že stoji pred vrati Cerkev, kakor tudi vsem onim številnim, katere strah pred razdijanjimi silami narave, pred sedanostjo in pred bodočnostjo žene,

da iščejo trdne opore. Cerkev jim to oporo nudi, ona sama je ta trdna opora. Kdor se njej zaupa, ne izgubi nič od tega, kar je pristnega posedoval. Karkoli se nahaja v drugih veroizpovedih, tudi nekrščanskih, resničnega in dobrega, ima svoj dom in svojo dopolnitev v katoliški Cerkvi. Ona nudi to trdno oporo, ne da bi človeka silila v kakršnekoli totalitarne sisteme, v popolnem spoštovanju dostojanstva in nadnaravnega cilja človeške osebe, ki je obdarjena z duhom in svobodo. Tudi za svobodo človeške znanosti in raziskovanja pozna Cerkev samo eno mejo, namreč tisto, ki jo je Bog s svojo razodeto besedo začrtal.

SKRB CERKVE ZA SOCIALNI RED

2. Cerkev, ki sama o sebi trdi, da je znamenje dvignjeno med narodi, bodo dandanes vprašali tudi o njenem prispevku za ustvarjanje socialnega reda. Katoliška Cerkev more, ne da bi se ponášala, pokazati na silne uspehe, ki jih je v teku časov imela v urejevanju družabnega življenja, in zgodovina je to Cerkev že davno priznala. Cerkev tudi ni zapirala oči pred velikim socialnim neredom, ki se je pojavil v stoletju tehnike in kapitalizma. Ni si sicer nikoli prisvajala pravice, češ da ona sama lahko reši socialno vprašanje, lahko pa s ponosom pokaže na zasluge, ki jih ima pri rešitvi tega vprašanja. Ena taka zasluga je socialni nauk, ki je popolnoma v skladu z naravnim pravom in postavlo Kristusova. Izkazal se je ta nauk kot zelo plodovit, zlasti pri vas Nemcih. Cerkvi ni treba, da v nobeni bistveni stvari spreminja ta svoj nauk; on hrani svojo veljavo.

Cerkev je vedno močno poudarjala, da je za trajno rešitev socialnega vprašanja zraven reform socialnega stanja treba tudi moralne reforme mišljenja in čustvovanja in sicer izoblikovanja vesti na podlagi objektivno veljavnega reda in uporaba moralnih sil, da bodo vedno sledile vesti.

PREGANJANA CERKEV

3. Vaša mogočna manifestacija ne more mimo dejstva, da je katol. Cerkev zlasti v zadnjem desetletju izročena najhujšemu in najnevarnejšemu preganjanju, ki je kdaj koli šlo preko nje. Kajti Jezus Kristus je svoji Cerkvi dal nalogo in poslanstvo, da ga vrši do konca sveta, čeprav bi morala postati preganjana Cerkev. Preganjanje Cerkev je vedno soudeležba mističnega telesa Kristusovega na ranah Kristusovih. Cerkev je upravičeno lahko ponosna na to, da je med sistemom brezboštva in njo prišlo do najhujšega spopada. To za nič ne spremeni na dejstvu, da Cerkev globoko sočustvuje z onimi, ki so vsled vere najhujše pretrpeli in še trpijo. Cerkev se lahko tudi boji za svojo bodočnost v neizmernih predelih sveta, ki so zapadli preganjanju, kajti nasprotnik ima na razpolago nasilne metode totalitarne države in premetena sredstva duševnega tiraniziranja zlasti mladih generacij in to so taka sredstva, kakor jih ni imel noben preganjalec v zgodovini.

Cerkev končno opominja vernike v deželah, kjer svobodno žive, naj se zavedajo nevarnosti tega nasprotnika in jih ponovno svari pred slepilom zmotne koeksistence, kakor da bi bila mogoča kaka notranja poravnava med svetovnim naziranjem katoličana ter onim sistemom. Sožitje je možno, toda le »sožitje

in resnica«. Že ob prejšnjih priložnostih smo o tem govorili. K temu danes dostavljamo: Katoliška Cerkev nikogar ne sili, da ji pripada, zahleva pa zase svobodo, da v državi živi po svoji ustavi in svojih zakonih, da vernike oskrbuje in jim javno ter odkrito oznanja Jezusov evanجيل. To je pač temeljna in brezpogojna podlaga za častno koeksistenco. Cerkev se medtem bori dalje, ne na polju politike in gospodarstva, kakor ji vedno znova krivično očitajo, marveč s svojim lastnim orožjem: s stanovitnostjo svojih vernikov, z molitvijo, z resnico in ljubeznijo. Cerkev daruje bridkost preganjanja za zveličanje preganjancev samih, kakor tudi de-

žel in narodov, v katerih je preganjana.

Cerkev je znamenje, ki se dviga med narodi. Ta beseda obvezuje vas vse, ljubljeni sinovi in hčere, kajti Cerkev sodijo po tem, kako ste vi verni in pošteni.

Živite v materialističnem svetu, za katerega je značilno, da vse versko omalovažuje. Za to malo ali nič ne žrtvuje, rade volje pa doprinese naša žrtve za kakršnokoli tuzemsko dobrotno. Vi pa delajte obratno! Boga postavite na prvo mesto in naj vas služba božja in naša sv. vera nekaj stane!

Nato poziva sv. oče nemške katoličane, naj dajo krščansko lice novi moderni industrijski državi.

Za sv. očetom je govoril kancler Adenauer, ki je rekel, da bo boj proti materialističnemu brezboštvo dolga in trda, toda končno bo krščanstvo zmugalo.

Ital. socialisti in združitev

V Pralognanu na Francoskem sta se sešla voditelj italijanskih socialistov Saragat in voditelj socialistov Nenni in se načelno sporazumela, da se morata obe stranki združiti v eno samo veliko italijansko socialistično stranko. Socialistična internacionala, ki ima sedež v Londonu, je poslala v Rim svojega zastopnika, tajnika francoske socialistične stranke in pomožnega tajnika internacionale senatorja Comina, da bi posredoval med obema socialističnima strankama v Italiji. Zahodnim socialistom je veliko na tem, da bi Nennija odtrgali od komunistov ter ga pridobili za svojo stvar. To novico so z veseljem sprejeli tudi vsi italijanski protiverski nekomunistični krogi, ki bi hoteli krščanski demokraciji izrgati oblast iz rok. Nastalo pa je vprašanje, ali bo Nenni hotel pretrgati svoje desetletne vezi s komunisti ter sprejeti dosedanje italijansko Zahodu naklonjeno politiko v okviru Atlantske zveze. Dalje nastane vprašanje, ali bi mogli katoličani sodelovati v vladi z novo stranko, ki bi bila gotovo strožje marksistična, saj Cerkev obsoja socializem, v kolikor je brezbožno marksističen in materialističen. Nevarno je tudi, da bi komunisti s pomočjo svojih prijateljev v socialistični stranki prisilili Nennija, da bi sprejel nekako ljudsko

fronto. Če bi se nova stranka odrekla marksističnemu materializmu, pretrgala vse vezi s komunisti ter se odkrito odločila za demokracijo, pa bi lahko dala podlago za sodelovanje s katoličani, kar bi omogočilo novo socialno politiko v Italiji ter rešitev njene demokracije.

Kaj pravi k temu Cerkev? Doslej je spregovoril zelo jasno »Osservatore Romano«, ki piše med drugim: Nenni je dal nekaj izjav glede nekaterih sodb o marksizmu, ki jih je podala cerkvena hierarhija. Njegove izjave so naperjene proti hierarhiji, ki jo obtožuje, da se bori proti komunizmu zato, da bi se dejansko borila proti modernim družbi. Prav zaradi teh obtožb je Cerkev še bolj upravičena vztrajati pri svoji sodbi glede komunizma in marksizma. Tudi Nenni mora priznati, da Cerkev ne more vreči svojih vernikov v objem tistih, ki jo obrekujejo. Oni morajo braniti Cerkev, ker s tem branijo svojo vest in svoje katoliško prepričanje pred napadi socialistov, na kar so že vnaprej opozorjeni. Združen socializem se hoče vsaj po Nennijevih besedah boriti proti Cerkvi z izgovorom, da se bori proti klerikalni nevarnosti. In tudi socialdemokratsko glasilo »La Giustizia«, piše vatikanski list, Nennijevih besed ni zanikalo.

Odbor petorice v Egiptu

Odbor petorice, ki so ga ustanovili na londonski konferenci z nalogo, da pojasni Nasserju zahodni predlog za rešitev sueške krize, je v nedeljo odpotoval v Egipt in je v ponedeljek začel razgovore z egiptovskim predsednikom Nasserjem. Obe strani sta se za razgovore dobro pripravili. Egipt je poskrbel za podporo arabskih držav in Sovjetske zveze, ki ga naravnost hujska k trmi, da bi lahko potem v kalnem ribarilu. Indijski diplomat Krišna Menon, ki je imel dolge poveske z Nasserjem, se je verjetno trudil, da bi dosegel zblizanje med zahtevami Egipta in zahodnim predlogom. Angleži in Francozi so mobilizirali zlasti svoje pomorske in letalske sile v Sredozemlju. Francozi so poslali svoje vojaštvo na Ciper. Nekateri britanski in francoski listi so odkrito zahtevali, da morata Francija in Velika Britanija z orožjem napasti Egipt, če bi Nasser odklonil zahodni predlog. Pomirjevalno so vplivali Amerikanci, ki bi za vsako ceno radi preprečili vojno. Spor ni ostal omejen samo na Suez in Egipt, ker so se vzporedno razvnela tudi druga žarišča sporov na

Sredozemlju, kot so Ciper, Alžir ter Izrael. Francozi so v boju z alžirskimi uporniki sami. Če bi se jim posrečilo streti Nasserja, in pri tem bi jim pomagale tudi druge države, bi imele lažji opravek z Alžirci, ki imajo v Nasserju največjo oporo. Izrael pa ima tudi največjega sovražnika v Nasserju, ki vodi arabski svet v boju za uničenje te male državi sredi arabskega morja.

Kairski razgovori so torej izredno važni in od njihovega izida bo odvisen nele bodoči mir na Sredozemlju in Srednjem Vzhodu, temveč na svetu sploh. Mala iskra bi lahko zanela svetovni požar, česar nas Bog varuj!

Tokio in Moskva

Kakor je znano, so se tik pred londonsko konferenco o sueškem vprašanju razbila sovjetsko-japonska pogajanja za sklenitev mirovne pogodbe med obema državama. Zdaj pa je japonski zunanji minister Šigemicu izjavil, da se bodo pogajanja v kratkem nadaljevala. Čas in kraj pogajanj nista bila javljena.

Pojasnilo o pogajanjih Rusije z Vatikanom

Zaradi živega zanimanja, ki ga je v Italiji in v inozemstvu vzbudila vest, ki jo je sporočila Moskva, namreč o izročitvi prepisa spomenice o razorožitvi s strani sovjetskega vršilca dolžnosti v Rimu apostolskemu nunciju v Italiji, je zaprosil urednik agencije Ansa za podatke neposredno pri nunciju msgr. Fietti. Ta intervju ponatiskuje tudi »Osservatore Romano«. Nuncij je izjavil tole: »V resnici sem prejel pred nekaj dnevi prošnjo za razgovor v obliki vljudnostnega obiska s strani vršilca dolžnosti sovjetskega poslanika v Rimu Požidajeva. Odgovoril sem, da zares nisem vedel, da obstaja kak vršilec dolžnosti, kajti v nasprotju z običajnimi navadami me ni nihče v moji lastnosti dekana diplomatskega zbora obvestil o odhodu poslanika. V ostalem pa je splošno znano, da je sovjetsko poslanstvo vedno sistematično ignoriralo obstoj predstavništva svete stolice. Naslednji dan sem prejel uradno sporočilo o imenovanju sovjetskega odpravnika poslov. Hkrati pa novo prošnjo za razgovor v obliki vljudnostnega obiska. Smatral sem zato, da moram ta obisk odobriti. Do razgovora je prišlo na nunciaturi dne 21. avgusta ob 11h depoldne in je trajal razgovor okrog četrte ure. Na koncu razgovora me je odpravnik poslov sovjetskega poslanstva prosil, če mi sme izročiti dve listini. Ker nisem hotel biti nevljuden, sem listini sprejel. Pri tem sem opozoril, da ni običaj pri vljudnostnih obiskih izročiti listine. Šlo je za spomenico Vrhovnega sovjeta o razorožitvi in za izjavo sovjetske vlade o sueškem problemu; obe listini sta dobro znani, ker sta bili sporočeni vsem državnim pisarnam in objavljeni v tisku. Ko sem prevzel listini, sem uporabil priliko in se razgovarjal s svojim obiskovalcem o težkih pogojih, v katerih se dejansko nahaja vera v Rusiji, ter ga opozoril na potrebo, da mora biti verska svoboda zajamčena.« Na vprašanje urednika, če se bodo stiki nadaljevali, je nuncij smeje odgovoril tole: »Mislim, da sem že dal jasen odgovor na to vprašanje. Lahko je razglašati odnose, ki ne obstajajo, ko manjka celo najnujnejša osnova za kakršnokoli sporazum in ko manjka tista svoboda, ki sem jo omenil.«

Ves tisk je na splošno objavil ta pojasnila ter izrecno poudaril potrebo predhodne verske svobode, ki je nujna osnova za kakršno koli obliko odnosov med Cerkvijo in državo. Tudi sovjetsko.

Novo jedrne eksplozije v Sovjetski zvezi

V Sovjetski zvezi so prejšnji teden razstrelili več vrst jedrnega orožja, verjetno vodikovih bomb. Poskuse je potrdila sama sovjetska uradna agencija Tass. Ker pa je Sovjetom, ki vedno širijo propagando proti atomskemu orožju, bilo nerodno, da je svetovna javnost zvedela za njihove v svetu nepriljubljene atomske poskuse, so poročilo o njih dodali obljubo, da so pripravljene s poskusi prenehati, če bi enako storile druge države. Amerikanci so takoj odgovorili, da so za prepoved atomskih poskusov in orožja, če Sovjeti pristanejo na učinkovito mednarodno nadzorstvo, česar pa se ves čas branijo. Dokler tega ne bo, pa mora tudi nekomunistični svet poskrbeti za svojo varnost in svetovni mir.

